

Höstmöte med flygaress

Det var fullsatt som vanligt vid NFF:s höstmöte den 9 november. Och som vanligt bjöds också på givande samkväm med efterföljande mycket intressant och, i dubbel bemärkelse, flygkunnigt föredrag. För detta stod tidigare provflygaren vid Saab Aircraft, Per Pellebergs. Kursetta vid den amerikanska marinens provflygarskola 1974. De senaste 6 åren vid Saab har Per arbetat med exportsamordning i samarbetet med British Aerospace. Här förmedlades alltså en på alla nivåer diger flygkunskap till åhörarna.

Vid ankomsten till teknikerskolan fick Per Pellebergs tillfälle att se en kär bekantskap, nämligen sin "gamla" Saab 2000 prototyp, som numera används i skolans utbildning, men som Per flög många gånger under utprovningen, vilken var förlagd till Skavsta. Sin flygkarriär inledde Per 1956 i Flygvapnet, som han lämnade 1964 för att bli provflygare vid Saab. Ett byte av arbetsgivare som bland annat resulterade i ett mycket upplevelserikt år vid US Navy Test Pilot School, vilket var huvudtemat för kvällens föredrag.

Valde flottan framför flygvapnet

När det blev aktuellt att välja provflygarskola föll valet på amerikanska marinens utbildning, bl a beroende på att systemen för hangarfartygsbaserat flyg hade mycket gemensamt med det svenska vägbassystemen och att man där kunde erbjuda den mest intressanta flygplanparken. Inga restriktioner fanns vad gällde antal flygplantyper man fick flyga, vilket gynnade Per Pellebergs, som under året hann med inte mindre än 17 olika flygplantyper, plus helikopter.

Återseendet av Saab 2000 prototypen vid Teknikerskolan på Skavsta väckte nostalgiska känslor hos Per Pellebergs, som flög flygplanet många gånger under utprovningsskedet på Skavsta

NFF:s ordförande P.O. Pettersson framför NFF:s tack till Per Pellebergs, med den dagsfärska boken om S9 Hawker Osprey, signerad av författaren Mikael Forslund.

Allt från segel till jet

Skolans flygplanpark innehöll 19 olika flygplantyper, där man förutom de moderna jetflygplanen även använde såväl propellerplan som segelflygplan. Vissa av typerna var speciellt svårflugna. Där fanns även speciellt ombyggda typer (T33 och B26) med variabel stabilitet, som gav möjlighet att under flygningen variera flygplanets egenskaper. Andra flygplan som Per nu fick känna på var t ex F-4 Phantom och F-8 Crusader. Som en extra bonus fick Per även tillfälle att spaka den 8-motoriga B-52 Stratofortress, en upplevelse utöver det vanliga även för en van provflygare som Per. Åhörarna fick även en beskrivning av hur det känns att starta och landa på ett hangarfartyg, något som Per inte fick göra, men dock prova i en attrapp som skolan byggt.

Hård skola

I utbildningen ingick att på egen hand läsa in teorin för flygplantypen och sedan efter ett par dk-pass själv prova ut flygplanets alla egenskaper och begränsningar. Något som Per klarade så glänsande att han sedermera lämnade utbildningen som kursetta. Efter föreläsningen fick åhörarna möjlighet att ställa frågor och fick svar inte bara om provflygarperioden utan även om nutiden, om JAS och om flyg av idag. En populär frågestund som avslutning på en mycket uppskattad föreläsning.

Höstmöte i bild

Att NFF:s möten är en populär träffpunkt för gamla flygintresserade kompisar går inte att ta miste på. Mycket diskussioner och god stämning ses vid alla borden.

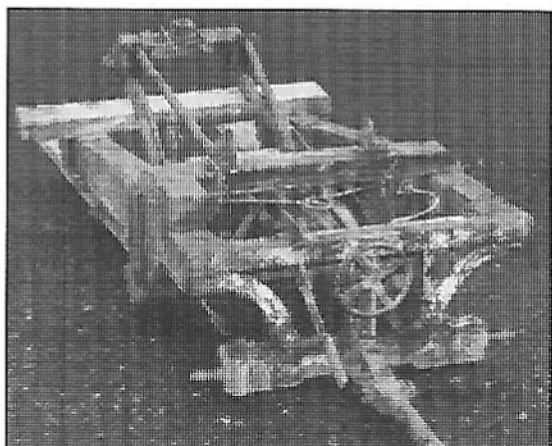
Förstapriset i kvällens lotterier var Ingmar Schylströms vackra Spitfire-tavla. Vinstlotterna drogs av Stig Josefsson tv och Berndt Magnusson.

Spänd och uppskattad lyssning från åhörarna i den fullsatta salen.

Nytilskott bland museets föremål

Denna gång av det något större formatet kom för en tid sedan till Museet. Hans Herngren hade blivit uppmärksam på att detta märkliga föremål vid en båtuppläggningsplats utanför Nyköping troligen kom från F11, dit det nu återbördades av Hans cirka 50 år senare.

Fr. v. Hans Edelbrandt, Karl-Gustav Linder och Rolf Nyberg ser förundrade på medan Sören Wennerberg kan förklara för Hans Herngren att det han kommit med är en bombvagn. Denna var avsedd att lyfta bomber med, ursprungligen framtagna till S16 Caproni, men användes för olika lyftändamål till en rad andra flygplan under 40- och början av 50-talet.

Juniormedlemskap

Efter inkomna önskemål och för att underlätta rekryteringen av yngre medlemmar beslutade styrelsen vid sammanträdet den 9 november att ungdomar under 18 år endast behöver betala halva årsavgiften och ingen inträdesavgift.

Bland övriga punkter på dagordningen kan noteras att;

- F11 Museum kan räkna med att tilldelas en Sk61 under våren 2001.
- Hans Edelbrandt fr o m 1/11 ersätter Gunnar Pernfalk som ansvarig för mekgruppen.
- Antalet betalande medlemmar f.n. uppgår till 334 st, varav 120 är F11 Veteraner.
- Stor energi måste läggas på att värva nya och yngre medlemmar för att sänka medelåldern hos föreningens medlemmar.
- Ansvariga skall utses och tidplan upprättas till de olika aktiviteter (f.n. 37 st) som upptas i museets verksamhetsplan, för att driva frågorna framåt. (Här finns plats för alla intresserade).
- År 2001 fyller F11 60 år, F11 Museum 10 år och Skavsta Flygplats 10 år som internationell flygplats; vilket naturligtvis skall uppmärksammas på lämpligt sätt.

Komplettering till F11 Museums sponsorlista

Vi har fått påpekande att Flygvapenmuseum och Försvarmakten inte finns med på listan över F11 Museums sponsorer. Anledningen är naturligtvis inte att dessa två är bortglömda utan snarare att de inte ses som sponsorer i vanlig mening, utan egentligen står överst på en lista över våra stödorganisationer. De två organisationerna utgör ju grunden för F11 Museums verksamhet.

Vi kommer naturligtvis att på lämpligt sätt justera vår sponsorförteckning så att Flygvapenmuseum och Försvarmakten uppmärksammas på denna.

Årsmöte med flygskrönor

Datum för årsmötet 2001 är fastställt till 21 mars. Och redan nu har vi glädjen att informera om att vi efter årsmötet kommer att få ta del av ett omvitnat mycket underhållande föredrag då Stig Kernell berättar "FLYGSKRÖNOR".

Dags alltså att redan nu boka in 21 mars 2001 för årsmöte och en efterföljande trivsamt och givande afton med Stig Kernell.

*God Jul och Gott Nytt År
tillfönstas alla NFF:are
och alla våra läsare.*

SKAVSTA FÖRR

Himmelsk musik

Trumpetfanfarer från luften blev det inga vid invigningen av Museihangaren. Men år 1951 kunde faktiskt F11 från Skavsta för första gången i vårt land uppträda med en flygande musikkår. Man kunde då se fem flygplan av typen S14 "Storch", som flög i V-formation och medförde sammanlagt 10 musiker, med två blåsare i varje med musikinstrumenten utstuckna genom sidorutorna. Instrumenten var trumpet och jägarhorn, vilka båda hade stor "genomträngningsförmåga". Via flygplanens radio ledde musikdirektören musiken genom att nynna melodin. Stycket som blåstes var fanfarna ur Ivar Widners Signalmarsch.

"Storch"-flygplanen flög an mot sina åhörare på en höjd av 500 meter och därefter drogs gasen av till tomgång och planen glidflögs ned till 50 meters höjd. Under tiden lät musikerna sina himmelska toner ljuda över nejden och åskådarmassorna.

Det var på den stora försvarsfesten på Gärdet i Stockholm den 3 juni 1951, vid flygvapnets 25-årsjubileum, som åskådarna kunde glädjas åt F11:s flygande musikkår. Dessutom hördes trumpetfanfarna från F11-"Storcharna" vid 6-junifirandet samma år i Nyköping, där den flygande musikkåren gjorde stor succé.

Några ord från ordföranden

När årets slut är nära och julen står för dörren är det inte helt ovanligt att man tar sig en funderare över vad som hänt och uträttats under det gångna året. Likaså är det brukligt att man blickar framåt och avlägger löften och ställer i utsikt nya djärva mål och planer. En ordförande i NFF utgör därvidlag inget undantag.

Det är utan tvekan ett fantastiskt medlemsarbete som i höstas kulminerade med invigningen av museihangaren. Arbetet har visserligen inte pågått endast under detta verksamhetsår, men det är väl tidpunkten för målgång som räknas och därmed ges år 2000 en särskild glans. Än en gång, tack alla ni som i olika former och omfattningar har möjliggjort och genomfört bygget. Nu så här i mörker, regn och rusk känns det gott att veta att våra flygplan står väl skyddade inomhus och att intresserade besökare kan beundra dem på ett mer åskådarvänligt sätt.

Trots att hangarbygget är så gott som klart - lite återstår att göra när våren kommer - skall vi inte slå oss riktigt till ro ännu med byggnationerna. På önskelistan står bland annat någon form av väderskydd för underrättelsevagnarna och uppmontering av luftbevakningstornet. Med föreningsmedlemmarnas sedvanliga idériakedom och energi, och under kassören Ingvar Claessons säkra ekonomiska ledning, blir säkert dessa önskemål tillgodosedda till full belåtenhet innan nästa årsskifte.

Jag hoppas också på att vi under nästa år kan lägga mera krut på den civila flyghistorien. Det finns säkert mycket att upptäcka och dokumentera inom detta flygområde, som ju har äldre anor inom regionen än det militära flyget. Behövs

till exempel bara nämnas Stigtomtafältet så är vi ju tillbaka i det svenska post- och passagerarflygets barndom. ANA-flyg, Nyge-Aero och Kustbevakningsflyget ska vi också påbörja den historiska bearbetningen av. Jag är säker på att civilflygsektionens ledare Hasse Andersson och Lennart Zetterström är motiverade och laddade inför uppgiften. Ett och annat gott råd kan dom säkert få av Walle Jonsson, som ligger före och lyckats bra med militärflygsektionens historiarbete.

Vår eminenta medlemssektion under handfast ledning av Tore Eriksson har till uppgift att finna vägar till en ökad rekrytering av unga intresserade medlemmar till vår förening. Redan nu ser vi att intresse finns hos de ungdomar som fått kännedom om NFF, men det behövs åtgärder som når ut till en bredare allmänhet. Vi måste ju se till att föreningen och den museala verksamheten säkras i framtiden när vi gamlingar inte längre hänger med. Jag är inte orolig, Tore "Krull" hittar säkert de rätta vägarna...

Sist men inte minst fortsätter museisektionens förtjänstfulla arbete med att utveckla och göra museet ännu mer intressant. Redan nu är ju museet allmänt omvittnat som ett föredöme bland de så kallade förbandsmuseerna, men säkerligen finns det nya prylar att förevisa och förändringar att göra. Gunnar Vieweg med sina medhjälpare - ingen nämnd och ingen glömd - har verkligen lyckats och kommer säkerligen att jobba vidare med samma goda och uppskattade resultat.

En God Jul och ett riktigt Gott Nytt År tillönskas er alla. Välkomna till ett flyghistoriskt intressant och givande 2001 !

PO Pettersson

Arbetet med upphängning av "Sparven" i taket i Museihangaren har inletts. Sören Wennerberg provhissar här under överinseende av Berndt Magnusson medan Hans Herngren biträder.

Många besöksgrupper under hösten.

Museets besökskalender uppvisar under hösten 2000 ett stort antal besökande grupper, av blandad komposition. Från grupper med några få deltagare till hel busslast. Och med varierad bakgrund och kunnande. Ibland måttligt intresserade skolungdomar medan andra grupper består av flyghistoriskt ytterligt kunnig och intresserad publik. Till den sistnämnda kategorin hör utan tvekan besöket den 28/10 av Flygvapenmuseums guider, med museichefen Sven Scheiderbauer i spetsen. Ingvar Claesson och Thore Eriksson guidade guiderna genom F11 Museums samlingar och lokaler, där den nya Museihangaren givetvis rönt stort intresse. Från F11 Museums sida är vi glada för att Flygvapenmuseum, vår ledstjärna i det mesta, visar oss detta intresse och tror oss av tackorden att döma, ha motsvarat förväntningarna.

V.v. meddela ev felaktigheter eller ändringar i din adress.

REDAKTIONSRTA

PRODUKTION	REDAKTIONSGRUPP	ADRESS	HEMSIDA
Gunnar Vieweg	Thore Eriksson 0155-28 82 97	Nyköpings Flyghistoriska Förening	http://home.swipnet.se/~w-82440/F11Museum/
	Christer Wätz 0155-580 04	Skavsta Flygplats	e-post: f11.museum@telia.com
	Gunnar Vieweg 0155-21 88 34	611 92 Nyköping	